

**„Amit a civilekről tudni lehet, kell és
érdemes”**

**Aktuális kérdések alapítványok, egyesületek
adózási és számviteli szabályozásával
kapcsolatban**

Gottgeisl Rita

könyvvizsgáló

Magyar Adótanácsadók és Könyvviteli Szolgáltatók
Országos Egyesületének alelnöke

2012. október 03.

Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Adótagozat

Hatályát vesztő jogszabályok

1989. évi II. törvény az egyesülési jogról

1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről

2003. évi L. törvény Nemzeti Civil Alapprogramról

160/2003. (X. 7.) korm. rendelet a Nemzeti Civil Alapprogram végrehajtásáról

114/1992. (VII. 23.) korm. rendelet a társadalmi szervezetek gazdálkodó tevékenységéről

115/1992. (VII. 23.) korm. rendelet az alapítványok gazdálkodási rendjéről

Új jogszabályok

2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

2011. évi CLXXXI. törvény a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról

350/2011. (XII.30.) Korm. rend. A civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről

Új jogszabályok

5/2012 (II.16.) KIM rend. a Nemzeti Együttműködési Alappal kapcsolatos egyes kérdésekről

12/2012.(II.29.) KIM rend. a civil szervezetek bírósági eljárásokban alkalmazandó űrlapjairól

24/2012 (IV.25.) KIM rendelet a civil szervezetek információs rendszeréről

Maradó (módosult) jogszabályok

1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)

2000. évi C. törvény a számvitelről (Sztv.)

224/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló-készítési és könyvvezetési sajátosságairól (Egyéb szerv. besz. kész.)

1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról

2006. évi V. törvény VIII. fejezet a végelszámolásról

Maradó (módosult) jogszabályok

- 1990. évi C. törvény a helyi adókról (Helyi adó)
- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról (Flt.)
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (Szja tv.)
- 1996. évi CXXVI. törvény az Szja meghatározott részének felhasználásáról (Szja 1%)
- 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról (Tao. tv.)
- 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről (Tbj.) / 2011. évi CLVI. törvény IX. fejezet a szociális hozzájárulási adóról
- 2011. évi CLV. törvény a szakképzési hozzájárulásról (Szh.)
- 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, ... továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról (Öszt. fogl.)
- 2005. évi LXXXVIII. törvény a közérdekű önkéntes tevékenységről (Önkéntes tv.)
- 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról (Áfa tv.)

Törvény hatálya

A **törvény hatálya kiterjed** a Ptk. alapján létrehozott

- alapítványokra
- egyesület

valamint a

- közhasznú szervezetekre
- az egyesülési jog alapján létrejött egyéb szervezetekre

Hatályba lépés:

- kihirdetést követő 8. napon (2011/151. XII.14.) = 11.12.22.
- 2012. január 1-én – 2012. november 30. - 2013. január 1-én

Alapfogalmak

Civil szervezet [Ectv. 2.§ 6.]:

A civil társaság, illetve a Magyarországon nyilvántartásba vett egyesület – a párt kivételével – valamint az alapítvány.

Civil társaság [Ptk. 578/J.§]:

- természetes személyek hozhatják létre
- nem gazdasági érdekű közös céljaik előmozdítására és közösségi célú tevékenységük összehangolására
- vagyoni hozzájárulás nélkül is

Pjt szabályai vonatkoznak rá [Ptk. 568.§-578/ A.§] a felmondás és megszűnéssel kapcsolatos eltérésekkel.

Nem vonatkoznak rá az Ectv. II-VI. fejezetei (csőd, felszámolás, végelszámolás, törvényességi ellenőrzés, nyilvántartás, gazdálkodás, könyvvezetés, beszámolás)

Alapfogalmak

Gazdálkodó tevékenység [Ectv. 2.§ 10.]:

A civil szervezet vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetére eredményt gyakorló gazdasági események.

Gazdasági-vállalkozási tevékenység [Ectv. 2.§ 11.]:

Jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló vagy azt eredményező, üzletszerűen végzett gazdasági tevékenység, **ide nem értve az adomány** elfogadását, továbbá a bevétellel járó, létesítő okiratban meghatározott **cél szerinti**, valamint a **közhasznú tevékenységet**.

Elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenységű szervezet [Ectv. 2.§ 7.]: Amelynek éves összes bevétele **60%-át eléri vagy meghaladja** a gazdasági-vállalkozási tevékenységből származó éves jövedelme

Alapfogalmak

Adomány [Ectv. 2.§ 1.]:

A civil szervezetnek – létesítő okiratban rögzített céljaira – **ellenszolgáltatás nélkül** juttatott eszköz **(vagyon, áru)** illetve nyújtott szolgáltatás.

Nem minősül ellenszolgáltatásnak a juttatáskor az adományozott által adott dolog vagy szolgáltatás, melynek értéke nem haladja meg a minimálbér 25%-át (2012-ben 23.250 Ft) [350/2011 Korm. rend. 6 §]

Alapfogalmak

Cél szerinti juttatás [Ectv. 2.§ 4.]:

A civil (közhasznú) szervezet által (közhasznú) alaptevékenysége keretében nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli szolgáltatás

Közhasznú tevékenység [Ectv. 2.§ 20.]

Minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez.

Alapfogalmak

Közfeladat [Ectv. 2.§ 19.]:

Jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, haszonszerzés nélkül, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez.

Közszolgáltatási szerződés [Ectv. 2.§ 21.]

Valamely közfeladatnak a szerv nevében történő ellátására kötött írásbeli szerződés. Nem minősül annak a feladat finanszírozását szolgáló támogatás, ha annak minden feltételét jogszabály határozza meg, és a döntéshozónak mérlegelési jogköre nincs.

Civil szervezettel kizárólag akkor köthető, ha az rendelkezik közhasznú jogállással.

Alapfogalmak

Költségvetési támogatás [Ectv. 2.§ 15.]:

Az államháztartás alrendszerei terhére nyújtott pénzbeli vagy nem pénzbeli juttatás, amelyet a támogató nem elsősorban ellenszolgáltatás ellenében, de konkrét program megvalósítása vagy meghatározott időszakban a támogatott szervezet működtetése érdekében nyújt. Különösen:

- A pályázat útján, valamint egyedi döntéssel kapott költségvetési támogatás,
- Az EU költségvetéséből, illetve a Kohéziós Alapból származó, a költségvetésből juttatott támogatás,
- Az EU költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás
- Az SZJA 1%-ának az adózó rendelkezése szerint felajánlott összege.

Nyilvántartás

Az OBH feladata az adatok nyilvántartásba való migrálása, melyhez a törvényszék segítséget nyújt (**nem kell újra regisztrálni!**), a migrálást követően a bíróság tölti fel a még hiányzó, nála meglévő adatokat. 2013.01.01!

A nyilvántartásba vett szervezetek a migrálás során **új nyilvántartási számot** kapnak, melyről külön értesíteni őket nem kell.

Az OBH legkésőbb **2012. november (május) 30-tól** köteles biztosítani a **teszt üzemmódot** a bíróságok számára.

Nyilvántartás

Az új rendszer alkalmas lesz más állami szervekkel való kapcsolattartásra, így 2013.01.01. után **nem kell majd külön adószámot és KSH számot kérni:**

- A bíróság a nyilvántartásba vételről szóló határozat jogerőre emelkedése napját követő 5. napon továbbítja az adatokat a NAV és a KSH felé
- A NAV és a KSH a beadvány beérkezésének napján a létrehozott adószámról, illetve statisztikai számjelről tájékoztatást küld a bíróság részére
- A bíróság hivatalból, elektronikus úton jegyzi be a szervezet adószámát és statisztikai számjelét

Közhasznú minősítés

Megszűnt a közhasznú minősítés két fokozata: 2012. január 1-től!

A már közhasznú és kiemelten közhasznú szervezetekként működők

- közhasznú szervezetként 2014. május 31-ig működhetnek tovább
- újraminősítésük a 2012-es és 2013-as beszámoló adatai alapján történik majd
- minden közhasznú szervezet megkapja a korábban csak a kiemelten közhasznúakat illető kedvezményeket!

Közhasznú minősítés

A korábban már működő, de közhasznú minősítéssel nem rendelkező szervezetek január 1-től csak az új szabályok szerint kaphatnak közhasznú minősítést.

A 2012. január 1. után bejegyzett szervezetek csak akkor kaphatnak közhasznú minősítést, ha megfelelnek a feltételeknek!

A közhasznú minősítést a szervezet vagy az alapító kérelmére a nyilvántartásba vételre jogosult szerv állapítja meg és jegyzi be.

Közhasznú minősítés

Közhasznú szervezetté minősíthető:

- a Magyarországon nyilvántartásba vett
- közhasznú tevékenységet végző szervezet, mely
- a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez
- megfelelő erőforrásokkal rendelkezik, továbbá
- megfelelő társadalmi támogatottsága kimutatható.

Közhasznú minősítés

Hozzájárul a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez =

ha az előző évről szóló beszámoló közhasznúsági melléklete célcsoportjára vonatkozó adatai alapján megállapítható, hogy a szervezet szolgáltatásai a szervezet

- testületei tagjain,
- munkavállalóin,
- önkéntesein

kívül, más személyek számára is hozzáférhetőek voltak.

Közhasznú minősítés

Megfelelő erőforrás áll rendelkezésére =

Ha az **előző 2 lezárt üzleti éve** vonatkozásában a következő feltételek közül **legalább az egyik teljesül:**

- az átlagos éves bevétele meghaladja az 1 Mft-ot, VAGY
- a két év egybeszámított adózott (tárgyévi) eredménye nem negatív, VAGY
- A személyi jellegű ráfordításai – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevételével – eléri az összes ráfordítás egynegyedét

Közhasznú minősítés

Megfelelő társadalmi támogatottsága van=

ha az **előző 2 lezárt üzleti éve** vonatkozásában a következő feltételek közül **legalább az egyik teljesül:**

- az SZJA 1%-ának a szervezet részére kiutalt összege eléri a közhasznúsági mellékletben szereplő korrigált összes bevétel 2%-át, VAGY
- a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások eléri az összes ráfordítás felét a két év átlagában, VAGY
- a közhasznú tevékenység ellátását tartósan (2 év átlagában) legalább 10 közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti.

Közhasznú minősítés

A létesítő okiratban rögzíteni kell az alábbiakat:

- **meg kell neveznie, hogy milyen közhasznú tevékenységet, mely közfeladathoz kapcsolódóan végez, és a közfeladat teljesítését milyen jogszabály írja elő;**
- **ki kell nyilvánítani, hogy ha van tagsága a szervezetnek, akkor tagjain kívül más is részesülhet a közhasznú szolgáltatásokból;**
- **vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a célszerűinti tevékenység megvalósítása érdekében, azokat nem veszélyeztetve végezhet;**

Közhasznú minősítés

A közhasznú szervezetté minősíthető szervezet közhasznú jogállását **közhasznúsági nyilvántartásba vétellel** szerzi meg.

Minden beszámoló letétbe helyezés alkalmával a **bíróság** megvizsgálja, fennállnak-e még a feltételek, és ha nem

- **megszünteti** a szervezet közhasznú jogállását és
- **törli** azt a közhasznú nyilvántartásból. [Ectv. 32.§ (6)]

A közhasznú szervezet **60 napon belül köteles kérni a közhasznú jogállásának törlését**, ha a közhasznú minősítés feltételeinek nem felel meg. [Ectv. 48. §]

Közhasznú minősítés

Ha a bíróság a közhasznú jogállás megszüntetéséről dönt, arról határozatot hoz, és az erre vonatkozó adatot a nyilvántartásból törli, a korábban

közhasznú szervezet jogállásának megszűnésekor köteles

- esedékes köztartozásait rendezni,
- közszolgáltatás ellátásra irányuló szerződéséből eredő kötelezettségeit időarányosan teljesíteni.

Közhasznú szervezet működése

Ha a közhasznú szervezet **éves árbevétele eléri az 5 millió forintot**, a szervezet működését és gazdálkodását a legfelsőbb szervtől, valamint az ügyintéző és képviseleti szervtől elkülönült **felügyelő szerv** (pl. Felügyelő Bizottság) köteles ellenőrizni.

A felügyeletet ellátó szerv az **ügyrendjét, munkatervét maga jogosult megállapítani**, melyet a létesítő okiratnak tartalmaznia kell.

Közhasznú szervezet működése

Nem lehet a felügyelő szerv elnöke vagy tagja az, aki:

- a vezető szerv elnöke vagy tagja, vagy ezen személyek hozzátartozója,
- aki a szervezetnél e megbízatásán kívül egyébként munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll vagy ezen személyek hozzátartozója,
- a szervezet cél szerinti juttatásából részesül, kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető, illetve tagsági jogviszony alapján nyújtott cél szerinti juttatást.

Civil szervezet gazdálkodása

Általános szabályok:

- létesítő okiratában szereplő **cél** érdekében vagyonaival **önállóan** gazdálkodik,
- **elsődlegesen** gazdasági-vállalkozási tevékenységre **nem** alapítható (NAV törvényességi ellenőrzési eljárást indíthat!),
- tartozásaiért **saját** vagyonaival felel,
- alapítója, tagja a **vagyoni hozzájárulásának megfizetésén túl** a szervezet tartozásaiért saját vagyonaival **nem** felel,

Civil szervezet gazdálkodása

Általános szabályok:

- cél szerinti (közhasznú) tevékenysége **mellett**, azt **nem veszélyeztetve** gazdasági-vállalkozási tevékenységet is végezhet,
- hitel, visszatérítendő támogatás csak úgy nyújtható, ha a **visszatérítési kötelezettség** nem haladja meg a rendelkezésre álló vagyont.

Civil szervezet gazdálkodása

Alapcél szerinti bevétel:

- tagdíj,
- alapítótól kapott befizetés, valamint rendelkezésre bocsátott vagyon,
- 1%,
- költségvetési támogatás,
- közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenység ellenértéke,
- Adomány
- Közhasznú tevékenység bevétele

Civil szervezet gazdálkodása

A civil szervezet bevételei:

Gazdasági-vállalkozási tevékenység bevétel:

- szolgáltatásból származó bevétel,
- Szabad pénzeszközök betétbe, értékpapírba való elhelyezése után kapott kamat, állam által kibocsátott értékpapír hozama – a vállalkozási bevétel/összes bevétel arányában 2012.07.04. - től

Előbbiekbe nem tartozó **egyéb** bevétel.

Civil szervezet gazdálkodása

A civil szervezet költségei, ráfordításai:

- **alapcél szerinti** (részeként a közhasznú) tevékenységhez **közvetlenül** kapcsolódó költségek,
- **gazdasági-vállalkozási** tevékenységhez **közvetlenül** kapcsolódó költségek,
- a kezelő szerv, szervezet működési költségei (ideértve az adminisztráció költségeit és az egyéb **közvetett** költségeket), valamint a több tevékenységhez használt immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása
- előzőekbe nem tartozó **egyéb** költségek

Civil szervezet gazdálkodása

A bevételeket és a költségeket, ráfordításokat az **előbbieik szerinti részletezésben**, a számviteli előírások szerint tartják nyilván.

A **közvetett költségeket**, ráfordításokat az alapcél szerinti (azon belül a közhasznú) tevékenység és a gazdasági-vállalkozási tevékenység között a különböző **tevékenységek árbevételének arányában** kell évente megosztani.

A civil szervezet működéséről, az adományok felhasználásáról - a beszámoló benyújtásán túl - folyamatosan, de **évente legalább egyszer tájékoztatja a nyilvánosságot** (pl. honlap, hírlevél).

Civil szervezet gazdálkodása

Adománygyűjtés szabályai [350/2011. Korm. rend.]:

- nem járhat mások zavarásával, a személyiségi jogok és az emberi méltóság sérelmével,
- kötelező az adományozót tájékoztatni az adománygyűjtés céljáról, és annak felhasználásáról (nyilvánosság, átláthatóság!),

Nem minősül adománynak:

- közérdekű önkéntes munka,
- közösségi szolgálat,
- adományozott szerv, szövet.

Civil szervezet gazdálkodása

Adománygyűjtés szabályai [350/2011. Korm. rend.]:

Interneten és telefonos adománygyűjtő számokon keresztül is lehet:

- biztosítani kell az adományozott szervezet és az adományszervező azonosíthatóságát,
- legalább az adományozott és az adományszerző nevét, székhelyét, telefonos elérhetőségét, honlap címét meg kell jelölni.

Az adományokat az adományozó nyilvántartásaiban szereplő **könyv szerinti értéken**, ennek hiányában **szokásos piaci áron** kell nyilvántartásba venni. [Ectv. 26 §]

Számvitel és beszámolás

Az egyesület és az alapítvány egyéb szervezetekként szerepelnek a **Számviteli törvényben** [2000. évi C.], és mint ilyenek, a törvényhez **kapcsolódó külön kormányrendeletet** kell az esetükben alkalmazni. [224/2000.]

A **Civil törvény** ide vonatkozó előírásait is alkalmazni kell a könyvvézetés, a beszámolás és a közzététel során. [Ectv. 27.§-30.§]

Tudnunk kell, hogy

- kérte-e a közhasznú minősítést
- folytat-e vállalkozási tevékenységet
- mekkora árbevétellel rendelkezett az előző években

Számvitel és beszámolás

Az **egyéb szervezeteknek** ugyanúgy, mint a vállalkozóknak az **üzleti évük utolsó napjára**, illetve a **megszűnés napjára** beszámolót kell készíteniük. Az eltérés abban áll, hogy ezeknél a szervezeteknél **nem alkalmazható eltérő üzleti év**, az üzleti év – az alakulás, illetve a megszűnés évét kivéve – mindig a naptári évvel azonos, így a mérlegforduló napja mindig december 31-e.

A beszámoló formája elsősorban a **könyvvezetés módjától** függ:

- egyszeres könyvvitel
- kettős könyvvitel

Közös előírás a kétféle módra, hogy csak **magyar nyelven**, és csak **forintban** vezethetők a könyvek.

Számvitel és beszámolás

Lehetőség van **egyszeres könyvvizetésre**, ha

- **csak alaptevékenységből származó bevételek** van (bevételei értékhatár nélkül), vagy
- **vállalkozási tevékenységet is folytat**, de az alap- és a vállalkozási tevékenységének **együttes bevétele két egymást követő évben nem haladja meg az évi 50 mFt-ot.**

Ha a szervezet **év közben jön létre**, a könyvvizetés módjának megállapításához az éves szintre tervezett árbevételt kell figyelembe venni.

Számvitel és beszámolás

Kettős könyvvitelt vezet az, akinek

- ez **kötelező**, mert
 - **közhasznú minősítéssel** rendelkezik (áttérés!),
 - nem rendelkezik közhasznú minősítéssel, de vállalkozási tevékenységet is végez, és tevékenységének együttes bevétele két egymást követő évben **meghaladja az évi 50 mFt-ot**,
- ez **saját választása**.

Az egyszeresről a kettősre történő áttérést a közhasznú szervezet 2012.06.30-ig kellett elvégezze

Az áttérésre a Szv Tv 163 § kell alkalmazni

Számvitel és beszámolás

A könyvvizetés során **elkülönítetten kell kimutatni**

- a (közhasznú) alaptevékenységéhez, illetve a vállalkozási tevékenységekhez kapcsolódó bevételeket illetve ráfordításokat, költségeket (kiadásokat), hogy a vállalkozási tevékenységből származó eredmény megbízhatóan megállapítható legyen,
- Az Ectv. szerinti részletezésben.

Számvitel és beszámolás

A **kettős könyvvitelt** vezető közhasznú szervezet **kiegészítő mellékletében be kell mutatni:**

- a támogatási program keretében **végleges** jelleggel felhasznált összegeket támogatásonként,
(támogatási program: központi, önkormányzati, nemzetközi forrás, vállalkozástól kapott)
- a támogatási program keretében **visszatérítendő** (kötelezettségként kimutatott) összegeket támogatásonként,
- a szervezet által az üzleti évben végzett **főbb tevékenységeket és programokat.**

Számvitel és beszámolás

Minden civil szervezet köteles a beszámolója jóváhagyásával egyidejűleg, azzal összhangban **közhasznúsági mellékletet** készíteni, melyet a legfőbb szervvel el kell fogadtatnia. [350/2011. Korm. rend. melléklet]

A közhasznúsági mellékletet az erre rendszeresített **formanyomtatványon elektronikusan** kell elkészíteni, melyet a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter tesz közzé

Számvitel és beszámolás

A közhasznúsági mellékletben be kell mutatni:

- a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket,
- ezek célcsoportjait és eredményeit,
- a közhasznú jogálláshoz szükséges adatokat, mutatókat,
- a vagyon felhasználását,
- a közhasznú cél szerinti juttatásokat,
- a vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összegét, és az abban részesülő vezető tisztségek felsorolását.

Számvitel és beszámolás

Könyvviteli szolgáltatás

- regisztrált mérlegképes könyvelőt, vagy
- okleveles könyvvizsgálót

kell alkalmazni a **könyvviteli szolgáltatások** körébe tartozó feladatok elvégzéséhez az egyéb szervezetnél, ha vállalkozási tevékenységet is végez, és az ebből származó árbevétele a tárgyévet megelőző két üzleti év átlagában (ennek hiányában a várható – éves szintre számított – árbevétele a tárgyévben) meghaladja a 10 mFt-ot.

Számvitel és beszámolás

A nyilvánosságra hozatali, közzétételi, letétbe helyezési kötelezettség:

A civil szervezet köteles a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott beszámolóját, valamint közhasznúsági mellékletét – ha kell, könyvvizsgálói jelentéssel együtt – az adott **üzleti év mérlegforduló napját követő 5. hónap utolsó napjáig** letétbe kell helyezni, és közzé kell tenni.

Ha a civil szervezet rendelkezik **saját honlappal**, a közzétételt ott is meg kell tenni, és folyamatos megtekinthetőségét legalább a közzétételt követő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig biztosítani. (2011. évi beszámolót 2015. május 31-ig!)

Ha ezt a kötelezettségét a civil szervezet elmulasztja, és egy éven belül nem pótolja, a bíróság ügyészségi ellenőrzést kezdeményez.

Számvitel és beszámolás

Beszámoló benyújtásának szabályai:

- 2012. június 30-ig: a beszámolót és a közhasznúsági mellékletet papíralapon kellett az OBH-nak megküldeni,
- 2013. január 1-től : az elektronikus eljárásra kötelezettnek a beszámolót és a közhasznúsági mellékletet elektronikus úton kell az OBH/Törvényszék részére megküldeni.

2011. üzleti évről még a régi szabályok szerint készült a beszámoló és a közhasznúsági jelentés, de 2012. június 30. és 2014. május 30. között **lehetőség** lesz a **korábbi két év** beszámolóját is közzétenni az OBH részére történő megküldéssel.[Ectv. 75.§ (4), (9), Cbtv. 105.§ (2)]

SZJA 1%

Civil kedvezményezett lehet:

- Az egyesület, az alapítvány, melyet a bíróság a **rendelkező nyilatkozat évének első napját megelőzően legalább 2 évvel** nyilvántartásba vett,
- közhasznú egyesület, alapítvány, közalapítvány, melyeket **legalább egy éve jogerősen nyilvántartásba vettek,**

és a rendelkezés évét **megelőző év első napja óta megszakítás nélkül** közhasznú tevékenységgel ténylegesen foglalkozik.

SZJA 1%

Az előzőeken kívül feltétel még, hogy **a rendelkező nyilatkozat évét megelőző** naptári év első napja óta

- belföldi székhellyel rendelkezik,
- működése a magyarországi lakosság vagy a határon túli magyarság érdekeit szolgálja.

SZJA 1%

Az adóhatóság **szeptember 1-jéig** levélben értesíti a felajánlásról a kedvezményezetteket, és felhívja a figyelmüket arra, mi a teendőjük.

A levél kézhezvételét követő **30 napon belül** kell igazolni a törvényben szereplő feltételek fennállását, illetve hogy a szervezetnek nincs adótartozása.

Az igazolásra a hatóság nyomtatványt rendszeresített, ez a **__37A** sorszámú adatlap (2012. évben 1237A jelű).

Másolatban **csatolni kell** a jogerősséget igazoló záradékkal ellátott **bíróági végzést**, és a **létesítő okiratot**.

Be lehet nyújtani elektronikusan vagy papír alapon.

A nyilatkozat beérkezését követő 30 napon belül megérkezik az összeg, de legkésőbb december 15-ig.

SZJA 1%

Az **1% felhasználását be kell mutatni**, erre szolgál az elektronikus úton benyújtandó **__KOZ** nyomtatvány. A benyújtás határideje a kiutalást követő második év **május 31. napja**.

A 2011. évben megkapott összegről a **__KOZ** nyomtatványt kell beadni 2013. május 31-ig. Ezt a nyomtatványt kizárólag elektronikus úton lehet beadni.

A kitöltendő nyomtatványt az **adóhatóság teszi közzé** honlapján.

SZJA 1%

A kapott összeg felhasználható:

- **működési költségre**, maximum az adott évben **felhasznált összeg 50%-áig**:
 - személyi jellegű ráfordítások,
 - fizetendő kamatok, kamat jellegű ráfordítások, pénzügyi műveletek ráfordítása,
 - visszafizetési kötelezettség nélkül átadott pénzügyileg rendezett támogatás, pénzeszköz
 - székhely, működési hely fenntartása – ingatlan bérleti díja, kapcsolódó közműköltségek,
 - kommunikációs költségek – posta, telefon, internet-szolgáltatás,
- **a cél szerinti közhasznú tevékenységre** megkötés nélkül.
- az adott évben fel nem használt összeget a következő három évben kell felhasználni, addig **lehetőség van a tartalékolásra.**

SZJA 1%

Közzétételi kötelezettségnek az adatszolgáltatás benyújtásával lehet eleget tenni. Az adóhatóság az adatszolgáltatást ingyenesen közzé teszi.

Ha a szervezet rendelkezik **saját honlappal**, ott is közzé kell tenni az adatokat legkésőbb a felhasználást követő év május 31. napjáig, és egy évig nem lehet eltávolítani onnan.

A megkapott összeg **költségvetési támogatásnak minősül**, így a NAV minden fázist ellenőrizhet az Art. vonatkozó rendelkezései alapján, ezért olyan nyilvántartást kell vezetni, mellyel minden időpillanatban el tudunk számolni, nyomon tudjuk követni a felhasználást.

Nonprofit foglalkoztató – SZJA, TB

A választott tisztségviselők díjazása a személyi jövedelemadó törvény szerint **nem önálló tevékenységből származó jövedelem**, ami az összevonandó adóalap része.

Speciális előírás, hogy a **bevétellel szemben nem lehet költséget elszámolni**.

Lehetséges azonban, hogy a feladatot ellenérték nélkül (nulla díjazás mellett) lássák el, és **kizárólag költségtérítésben részesüljenek**. Nem minősülhetnek költségtérítésnek az egyéb juttatások, pl. étkezési jegy, üdülési csekk stb.

A megállapodásban szerepeltetni kell, mennyi a díjazás, és mennyi a költségtérítés, illetve ezzel szemben milyen költségeket számol el a választott tisztségviselő.

Nonprofit foglalkoztató – SZJA, TB

A **közérdekű önkéntes tevékenység** egy külön törvényben szabályozott jogviszony, melynek végzője **ellenszolgáltatás nélkül látja el feladatát**. Önkéntes munkát bárki végezhet, aki betöltötte a 10. életévét. Lehet akár külföldi állampolgár is.

Önkéntes alapon munkát végzőket kizárólag a külön törvényben felsoroltak foglalkoztathatnak. Ezek az úgynevezett **fogadó szervezetek**.

A fogadó szervezeteknek **előzetesen regisztrálniuk kell**. Ehhez szükséges egy nyomtatványt kitölteni, és a KIM beküldeni. – A regisztráció során külön jelenteni kell, ha építési munkára is kívánják az önkéntest foglalkoztatni.

Nonprofit foglalkoztató – SZJA, TB

Fogadó szervezet lehet:

- a magyarországi székhelyű közhasznú, kiemelkedően közhasznú szervezet a közhasznú működésével összefüggő tevékenysége körében;
- közszolgáltatása körében, a magyarországi székhelyű, illetve magyar hatóság által kiadott működési engedéllyel rendelkező, jogképes
 - szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény,
 - egészségügyi szolgáltató,
 - közoktatási intézmény,
 - felsőoktatási intézmény,
 - muzeális intézmény,
 - nyilvános könyvtár,
 - közlevéltár,
 - nyilvános magánlevéltár,
 - közművelődési intézmény.

Nonprofit foglalkoztató – SZJA, TB

Az **önkéntesnek adott juttatások** nem minősülnek ellenszolgáltatásnak és természetbeni juttatásnak sem, azaz az ilyen juttatások után nem kell adót és társadalombiztosítási járulékot fizetni.

Ezek a következők lehetnek: munkaruházat, védőeszköz, az utazás a szállás és az étkezés biztosítása, az iskolarendszeren kívüli képzés költsége, a védőoltás, a szűrővizsgálat, a balesetbiztosítás és éves szinten a minimálbér 20%-át meg nem haladó értékű jutalom.

Az önkéntesnek adható juttatások közös jellemzője, hogy minden juttatás a **közérdekű önkéntes munkával összefüggésben kell, hogy álljon**, ahhoz elengedhetetlenül szükséges kell, hogy legyen.

Nonprofit foglalkoztató – SZJA, TB

A juttatásokat az **önkéntes szerződésben rögzíteni kell:**

a tevékenység tartalma – helye – ideje - juttatások

Az önkéntesekről nyilvántartást kell vezetni:

1. Természetes személyazonosító adatok – állampolgárság
2. Lakcím
3. A szerződés tartalma
4. A tevékenység megkezdésének és megszűnésének időpontja
5. Az önkéntesnek adott juttatások

A nyilvántartást öt évig kell megőrizni

Adott juttatások - SZJA

Ösztöndíj

Közcélú juttatások körében **adómentes a közhasznú, a alapítványból, közalapítványból fizetett összeg,** amennyiben a kifizetés összhangban van az alapszabályban rögzített közhasznú céllal, és a magánszemély oktatási intézményben folytatott tanulmányához, kutatásához, vagy külföldi tanulmányútjához járul hozzá.

Minden **más esetben,** illetve **más juttatótól** ösztöndíj címen kapott összeg **egyéb jövedelemként adóköteles.**

Adott juttatások - SZJA

Szociális segély

Az ellenszolgáltatás nélkül nyújtott, vissza nem térítendő támogatás, akár pénzben, akár természetben nyújtva. Az jogosult rá, akinek a létfenntartása oly mértékben veszélyeztetett, hogy azt csak külső segítséggel képes biztosítani (vagyonai viszonyait is figyelembe véve)

Közcélú juttatások körében **adómentes a közhasznú alapítványból, közalapítványból fizetett**, szociálisan rászoruló részére adott szociális segély, amennyiben a kifizetés összhangban van az alapszabályban rögzített közhasznú céllal.

Adott juttatások – SZJA

Adómentes közcélú juttatás

A közhasznú, kiemelkedően közhasznú társadalmi szervezetből, alapítványból, közalapítványból, annak létesítő okiratában rögzített közhasznú céljával összhangban a közhasznú cél szerint címzett **magánszemély által természetben** megszerzett bevétel, **pénzben** történő juttatás esetén legfeljebb a **minimálbér 50%-át meg nem haladó összegben havonta** adott támogatás.

Nem lesz adómentes a bevétel, ha azt az alapító, vagy az adományozó, vagy a szervezettel bármely, munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló magánszemély kapja, függetlenül annak jogcímétől.

Adott juttatások – SZJA

Reprezentáció

Társadalmi szervezet, alapítvány és a közalapítvány kifizető esetén az általa nyújtott reprezentáció és a minimálbér 25%-ának megfelelő egyedi értéket meg nem haladó üzleti ajándékok együttes értéke után nem kell adót fizetni

- a **vállalkozási tevékenységet nem végző** szervezetnél az adóévi beszámolóban kimutatott ráfordítások 10%-ának megfelelő mértékig, de ez nem lehet több mint az összes bevétel 10%-a.
- ha **végez vállalkozási tevékenységet**, akkor az előzőeken túl a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódó reprezentációs költségnek olyan része után, melyet a társasági adóban, mint nem a vállalkozás érdekében felmerült ráfordítás adóalap-növelő korrekcióként figyelembe vett.

Adott juttatások – SZJA

A egyesület, alapítvány által nyújtott természetbeni juttatások közül adómentes:

- a szervezet által azonos részvételi feltételekkel szervezett, nem zártkörű rendezvényen helyben nyújtott szolgáltatás, helyi fogyasztásra juttatott étel, ital, valamint olyan ajándékok, melyek résztvevőnként azonos értékűek, és összköltségük nem haladja meg a rendezvény összköltségének 10%-át;
- a sportversenyen nyereményként kapott érem, serleg, trófea (mindenkire igaz!);
- a egyesülettől (alapítványra ez nem vonatkozik!) évente egyszer kapott tárgyjutalom (ez nem lehet értékpapír) értékéből az 5000 Ft alatti rész.

Társasági adó

Adóalany: az alapítvány, a közalapítvány és a egyesület

A törvény alapítvány és egyesület esetében vizsgálja, hogy a szervezet **végzett-e vállalkozási tevékenységet**, vagy nem, illetve külön szabályozza a **közhasznú minősítéssel rendelkező**, illetve nem rendelkező szervezetek adózását:

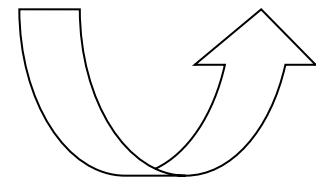
- a közhasznú szervezetre vonatkozó rendelkezéseket először abban az évben lehet alkalmazni, amikor ilyenként besorolást nyer,
- a nyilvántartásból történő törlést követően nem alkalmazható,
- **évközi besorolás-változás esetén az év utolsó napján fennálló besorolást kell az adóév egészére alkalmazni, kivéve az igazolások kiadása tekintetében!**

Társasági adó

Az adóalap meghatározásánál a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményéből kell kiindulni.

Nem vonatkozik rájuk a jövedelem(nyereség)minimum, még akkor sem, ha vállalkozási tevékenységet is végeznek.

Nem minősülnek vállalkozási tevékenységnek, - függetlenül attól, hogy annak célja, vagy eredménye jövedelemszerzés - a törvény mellékletében felsorolt tevékenységekből származó bevételek.

Társasági adó

Nem minősül vállalkozási tevékenységnek:

- a közhasznú tevékenység és az alapító okiratában, alapszabályában nevesített cél szerinti tevékenység, ideértve az e tevékenységhez kapott támogatást, juttatást és a tagdíjat is;
- a kizárólag a közhasznú tevékenységet vagy a cél szerinti tevékenységet szolgáló immateriális javak, tárgyi eszközök, készletek értékesítésének ellenértéke, bevétele;
- a szabad pénzeszközök betétbe, értékpapírba való elhelyezése után a hitelintézettől, az értékpapír kibocsátójától kapott kamatnak, illetve az állam által kibocsátott értékpapír hozamának olyan része, amelyet a közhasznú tevékenység és a cél szerinti tevékenység bevétele az összes bevételben képvisel azzal, hogy a bevételt mindkét esetben e kamat és hozam nélkül kell számításba venni

Társasági adó

A vállalkozási tevékenységet nem végző szervezetek:

- működésük eredményessége esetén sincs tehát társasági adófizetési kötelezettségük,
- a társasági **adóbevallás helyett nyilatkozatot** lehet tenni – az adóévet követően – február 25-ig a _ _01-es nyomtatványon (2012-ben 1201, ha nulla adattartalmú, akkor az NY lapon).

Figyeljünk a **kettős feltétel** meglétére, miszerint

- vállalkozási tevékenységből **bevételt nem ért el**, és/vagy
- a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódóan **költséget nem számolt el**.

Ha a szervezet a **bevallást helyettesítő nyilatkozatot elmulasztotja beadni**, akkor _29-es (2012. évről 1229) bevallást be kell adnia nulla adattartalommal a tárgyévet követő év május 31. napjáig.

Társasági adó

Vállalkozási tevékenységet is végző szervezeteknél:

- a bevételeket és a költségeket meg kell bontani a cél szerinti/kedvezményezett tevékenységhez, illetve a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódóan,
- a társasági adó alapja a vállalkozási tevékenység pozitív eredménye
 - kettős könyvvitel vezetése esetén a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredménye,
 - egyszeres könyvvitel vezetése esetén pedig a vállalkozási tevékenység eredménye),
- módosítva a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódó (közvetlenül, vagy a közvetett kapcsolat esetén a bevétel arányosan számított) adóalap növelő és csökkentő tényezőkkel a speciális szabályokat is figyelembe véve.

Társasági adó

Az adó mértéke 10%, (500 millió felett 19%)

Nem kell az adót megfizetni a közhasznúnak nem minősülő alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek, ha

- a vállalkozási tevékenységből elért bevétele legfeljebb 10 millió Ft, de
- nem haladja meg az adóévi összes bevétel 10%-át.

Nem terheli adóelőleg-bevallási és - fizetési kötelezettség (így feltöltési kötelezettség) sem ezeket a szervezeteket

Társasági adó

Speciális módosító tételek:

Az adóalap megállapításakor az általánosan alkalmazott módosító tételek az alábbiakkal egészülnek ki:

- **Közhasznú** szervezeteknél **csökkenteni kell** az adózás előtti eredményt a vállalkozási tevékenysége adózás előtti nyereségének 20%-ával,
- **minden** alapítványnak, egyesületnek **növelnie kell** az adózás előtti eredményét:
 - a nem a vállalkozási tevékenységhez kapott **teljes juttatás összegével**, ha az adóév utolsó napján **adó tartozása van** (önkormányzati adó tartozás is beleértendő!), vagy
 - ha a szervezet **közhasznú** minősítéssel rendelkezik és **nincs adó tartozása**, de a **vállalkozási tevékenység bevétele meghaladta a kedvezményezett mértéket**, akkor a juttatás meghatározott hányadával (a kedvezményezett tevékenység értékét meghaladó vállalkozási bevétel és az összes vállalkozási bevétel hányadosával).

Társasági adó

Az általános és speciális módosító tételek figyelembevételére után egy ún. „köztes adóalapot” kapunk, melyből a tényleges adóalapot a **csak a közhasznú besorolással rendelkező szervezeteknél figyelembe vehető kedvezményezett vállalkozási tevékenységre eső jövedelem kiemelése** után kapjuk meg.

Az **arányszámot** szintén a kedvezményezett vállalkozási tevékenység mértékét meghaladóan elért vállalkozási bevétel és az ebből a tevékenységből származó összes bevétel hányadosa adja meg, melyet **két tizedesjegy pontossággal** kell kiszámítani.

A **kedvezményezett vállalkozási tevékenység mértéke** közhasznú esetén az összes bevétel 15%-a.

Társasági adó

Támogatókra, adományozókra vonatkozó előírások

2012-ben

Az adományozó csökkentheti az adózás előtti eredményét:

- közhasznú szervezetnek, a közhasznú szervezettel kötött tartós adományozási szerződés keretében,
 - a közhasznú tevékenység támogatására,
 - az adott évben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélküli eszközátadás vagy szolgáltatásnyújtás bekerülési értékének
 - **20%-ával** közhasznú szervezet támogatása esetén,
 - **tartós adományozás esetén további 20%-ával,**
- együttesen maximum az adózás előtti eredmény összegéig.**

Társasági adó

Az adományozónak **rendelkeznie kell** a közhasznú szervezet által kiadott **igazolással**, melynek tartalma:

- a kiállító és az adózó megnevezése, székhelye, adószáma,
- a támogatás, juttatás összege, célja,

Az igazolást a kedvezményre való jogosultság napján, de legkésőbb az adóév végéig ki kell adni.

•

ÁFA

Adóalany a jogképes személy vagy szervezet, aki a saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat.

Gazdasági tevékenység: üzletszerű, tartós, rendszeres tevékenység, amelynek célja ellenérték elérése.

Az áfatörvény vonatkozásában közömbös, hogy mi a gazdasági tevékenység célja, és az sem meghatározó, hogy az adott tevékenységet eredmény elérése érdekében folytatja-e az adóalany. **A nonprofit szervezet tevékenységét mindig minősíteni kell az általános forgalmi adó általános előírásai figyelembevételével.**

ÁFA

Nem minősül ellenérték fejében történő termékértékesítésnek, sem szolgáltatásnyújtásnak a közcélú adomány és a közcélú adományozás.

Közcélú adomány, közcélú adományozás a **közhasznú szervezet**, a **kiemelkedően közhasznú szervezet részére adott** termék, szolgáltatás, ha annak felhasználása a törvényben nevesített közhasznú tevékenység vagy a kiemelkedően közhasznú besorolást megalapozó **közfeladat érdekében** történik.

ÁFA

Feltételei:

- Az adományozás dokumentumaiból **nem lehet arra következtetni**, hogy az csak látszólag szolgálja a közhasznú vagy közérdekű célt.
- **Nem jelent vagyoni előnyt** az adományozónak, sem más közeli hozzátartozójának, vezető tisztségviselőjének, könyvvizsgálójának, és ezek közeli hozzátartozóinak – nem minősül ennek, ha az adományozó nevére, tevékenységére történik utalás.
- Az adományban részesülő **igazolást ad** az adományozó részére, amely tartalmazza mind az adományozó, mind az adományozott nevét, székhelyét, adószámát, a támogatott célt, a közhasznúsági fokozatot.

ÁFA

A közcélú adománnyal kapcsolatos előzetesen felszámított adó helyzetét:

- ha a vállalkozás a már **használt eszközeit** közcélú adományozás keretében adja át, vagy ennek keretében nyújt ingyenesen szolgáltatást, **nem kell módosítani** visszamenőleg a már **levont adót**.
- ha a vállalkozás **kifejezetten erre a célra szerez be** terméket, vesz igénybe szolgáltatást, akkor **nem vonható le** az előzetesen felszámított adó.

Egyéb adók

Iparúzési adó:

- **Adómentes** a egyesület és az alapítvány abban az adóévben, amelyet megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó jövedelme (nyeresége) után sem belföldön, sem külföldön adófizetési kötelezettsége nem keletkezett.
- A feltételek meglétéről az adóalany írásban köteles nyilatkozni az adóhatóságnak.

Egyéb adók

Szakképzési hozzájárulás:

- Az egyesületek, az alapítványok **nem alanyai** a szakképzési hozzájárulásnak.

Rehabilitációs hozzájárulás:

- Fizetésre kötelezett a **25 fő feletti** alkalmazottat foglalkoztató alapítvány és egyesület, mint munkáltató, amennyiben az általa foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek száma nem éri el a tárgyévi átlagos statisztikai létszám 5%-át.

•

Nagyon köszönöm a figyelmet!

Gottgeisl Rita